

รายงานฉบับสมบูรณ์

แนวทางในการจัดการการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น :
กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลตอนกลาง อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม

ปิยธิดา โสภพิษฐ์ และ คณะ
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

โครงการวิจัยนี้ได้รับการสนับสนุนจากเงินทุนอุดหนุนและส่งเสริมโครงการวิจัย

จากงบประมาณเงินรายได้ ประจำปี 2559

ภายใต้ศูนย์ Asean and Local Politics Research Center

วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

บทคัดย่อ

รายงานการวิจัย : แนวทางในการจัดการการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น : กรณีศึกษาขององค์กรบริหารส่วนตำบลตอนกลาง อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม

ผู้วิจัย : ปิยธิดา โคกโพธิ์ และ สุนทรชัย ชอบยศ

สังกัด : วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

แหล่งทุน : ได้รับการสนับสนุนจากเงินทุนอุดหนุนและส่งเสริมโครงการวิจัย จากงบประมาณเงินรายได้ ประจำปี 2559 ภายใต้ศูนย์ Asean and Local Politics Research Center

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงพัฒนาการของการกระจายอำนาจ ด้านการศึกษาสู่ท้องถิ่นกรณีองค์กรบริหารส่วนตำบลตอนกลาง เพื่อศึกษาแนวทางในการจัดการศึกษาขององค์กรบริหารส่วนตำบลตอนกลาง และเพื่อศึกษามุมมองของประชาชนต่อการจัดการศึกษาขององค์กรบริหารส่วนตำบลตอนกลาง ซึ่งเป็นการศึกษาแบบผสมผสานทั้งเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ โดยการศึกษาเอกสาร การสัมภาษณ์ผู้บริหารท้องถิ่น ข้าราชการประจำที่มีส่วนเกี่ยวข้องรวมถึงสำรวจความเห็นของประชาชนในพื้นที่

ผลการศึกษาพบว่า อบต.ตอนกลางได้รับถ่ายโอนศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์วัดวังจาน (ก่อตั้งพ.ศ. 2543) ตั้งแต่พ.ศ.2550 เป็นต้นมา ด้วยข้อตกลงร่วมกันระหว่างกรมการสถานศึกษาและอบต. มีการจัดทำประชาคมเพื่อขอความเห็นจากประชาชนในพื้นที่ ในระยะแรกมีการก่อสร้างอาคารเรียนใหม่ และเปลี่ยนชื่อเป็น “ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดวังจาน” ทั้งนี้ในปี พ.ศ. 2549 อบต.ได้มีการจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอบต.ตอนกลางขึ้นมา ยังผลให้มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสองแห่งในพื้นที่ ส่วนแนวทางในการจัดการศึกษา พบว่า ประการแรก การจัดการศึกษาในยุคก่อตั้ง มีการสร้างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรบริหารส่วนตำบล (2549) และรับถ่ายโอนสถานศึกษา (2550) ประการที่สอง แนวคิดในการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสู่โรงเรียนอนุบาล ประการที่สาม อบต.ให้การสนับสนุนอย่างต่อเนื่องและเน้นโภชนาการตามช่วงวัย ประการที่สี่ มีแนวทางในการจัดการเรียนการสอนบนฐานท้องถิ่นและการสร้างความร่วมมือในการจัดการศึกษา

ทั้งนี้มุมมองของประชาชนจำนวน 200 คนต่อศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรบริหารส่วนตำบลตอนกลางจากการให้ความเห็นในภาพรวมต่อการดำเนินการด้านต่างๆโดยให้ประเมิน 10 คะแนนผลเป็นดังนี้ ความเห็นด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีค่าเฉลี่ย 8.35 ความเห็นด้านบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็ก มีค่าเฉลี่ย 8.54 ด้านอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยกลุ่มตัวอย่างมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 8.84 ความเห็นด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตรมีค่าเฉลี่ย 82.30 ความเห็นด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วนมีค่าเฉลี่ย 8.46 และความเห็นด้านการส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 8.11 กล่าวได้ว่าโดยรวมมีมุมมองที่ดีต่อการจัดการศึกษาขององค์กรบริหารส่วนตำบลตอนกลาง

คำสำคัญ : การจัดการศึกษาท้องถิ่น, การบริหารจัดการท้องถิ่น, การถ่ายโอนภารกิจ

Abstract

Title	: Guidelines for Educational Management of Local Government : A Case Study of Donklang Sub-District Administration Organization, Kosumphisai District in Mahasarakham Province
Researcher	: Piyathida Kogpho, Sunthonchai Chopyot
Affiliation	: College of Politics and Governance, Mahasarakham University
Research Fund	: Funding by Research Support and Motivation Programme under Asean and Local Politics Research Center, Fiscal Year 2016

This research aims to 1. Study the development of decentralization of educational management of Donklang Sub-District Administration Organization, Kosumphisai District in Mahasarakham Province 2. Study Guidelines for Educational Management of Local Government of Donklang Sub-District Administration Organization, Kosumphisai District in Mahasarakham Province 3. Study people view toward Educational Management of Local Government of Donklang Sub-District Administration Organization, Kosumphisai District in Mahasarakham Province This research, using tools by documents, interviews and 200 samples people under Donklang Sub-District Administration Organization. The results were as follows:

1. Since 2007 by signing MOU between board of school and Donklang Sub-District Administration Organization therefore the child development center was transferred to Donklang Sub-District Administration Organization, and community for local people in the beginning. Earliest stage built for school building and changed name to “ Soon Deklek Wat Wang jan” (Watwangjan child development center). In 2006, Donklang Sub-District Administration Organization has organized another child development center therefor Donklang Sub-District Administration Organization has 2 child development centers.
2. Guidelines for Educational Management of Local Government finding that Firstly, in 2006 child development center built and transferred for child development center to Donklang Sub-District Administration Organization. Secondly, concept of development of child

development center of kindergarten. Thirdly, continuous for supporting and emphasizing focus on nutrition all ages of children.

Finally , guidelines for Educational Management of Local Government based on local base and cooperation on education management. For point of view of 200 people in local area for child development center of Donklang Sub-District Administration Organization. Overall for implementation by evaluate 10 point the results as

1) Management of the child development center on average 8.35 2) Responding point of view of human resource in Donklang Sub-District Administration Organization on average 8.54 3) Participation and support from stakeholder on average 8.46 and 4) Support for connection of child development center on average 8.54

In conclude for over all of Educational Management of Local Government of Donklang Sub-District Administration Organization are good.

Keywords: Educational Management of Local Government, Local governance, Devolution

วิทยาลัยการเมืองการปกครอง จ.แม่ฮ่องสอน

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาเรื่อง แนวทางในการจัดการการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น : กรณีศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลดอนกลาง อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม สำเร็จลุล่วงลงได้ ด้วยความกรุณาอนุเคราะห์ข้อมูลจากผู้บริหารอบต.ดอนกลาง โดยเฉพาะท่านนายกอบต.และข้าราชการท้องถิ่น ผู้เกี่ยวข้องด้านการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตลอดจนหัวหน้ากองการศึกษา รวมถึงคุณครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ภาคประชาชนที่ผู้วิจัยได้ลงพื้นที่สำรวจความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการด้าน การศึกษา ขอขอบคุณคณะผู้บริหาร ข้าราชการ พนักงานส่วนท้องถิ่นในพื้นที่วิจัยและประชาชนในพื้นที่วิจัย ที่ได้สละเวลาให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์อย่างมากต่อการศึกษาครั้งนี้และช่วยอำนวยความสะดวกในการจัดเก็บข้อมูลในงานวิจัยฉบับนี้ด้วยดีเสมอมา

ขอขอบคุณวิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่ได้ให้การสนับสนุนทุนอุดหนุนและส่งเสริมโครงการวิจัย จากงบประมาณเงินรายได้ ประจำปี 2558 ภายใต้ศูนย์ Asean and Local Politics Research Center และขอขอบคุณรองศาสตราจารย์สีดา สอนสี คณบดีวิทยาลัยฯ ที่ให้การสนับสนุนและเอื้ออำนวยให้งานวิจัยเดินต่อไปได้ โดยสามารถพัฒนาเป็นงานวิชาการเพื่อเผยแพร่ในวงกว้างต่อไป

สุดท้ายหากงานศึกษานี้จะมีประโยชน์แก่วงวิชาการท้องถิ่นอยู่บ้าง ขอขอบคุณงามความดีทั้งหมดมาแต่ บิดา มารดาและวิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ปิยธิดา โคกโพธิ์ และคณะ
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
วิทยาลัยการเมืองการปกครอง

สารบัญ

เรื่อง	
บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ง
บทที่ 1 บทนำ	1
บทที่ 2 แนวคิดและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	7
บทที่ 3 บริบทขององค์การบริหารส่วนตำบลตอนกลาง	32
บทที่ 4 ผลการศึกษา	43
บทที่ 5 สรุปผลการศึกษา	71
บรรณานุกรม	82
ภาคผนวก	85

วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มมส

สารบัญภาพ

ภาพที่

หน้า

2.1 แสดงโครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบล

12

3.1 แผนที่เขตอบต.ดอนกลาง

33

วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มมส

สารบัญตาราง

ตารางที่

2.1 แสดงการกำกับดูแลองค์การบริหารส่วนตำบล	17
3.1 จำนวนหมู่บ้านและครัวเรือนในตำบลตอนกลาง	34
3.2 อาชีพของราษฎรในพื้นที่	35
3.3 แสดงรายรับขององค์การบริหารส่วนตำบลตอนกลางปีงบประมาณ 2556-2558	39

วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มมส